

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

EU-borgerpanel for bekæmpelse af had i samfundet

Sammendrag af møde 2

[26.-28. april 2024]

Med få ord ...

Hvad er de prioriterede tiltag til bekæmpelse af had?

Det andet møde i et EU-borgerpanel er altid en udfordring, og det gjaldt også for "Bekæmpelse af had i samfundet"! Mødet fandt sted online via Interactio-plattformen, og deltagerne bidrog på alle EU's officielle sprog takket være fjerntolkes enestående indsats.

Borgerne udviste igen urokkeligt engagement i dette yderst relevante og komplekse emne. På møde 1 havde borgerne identificeret drivkræfterne bag og årsagerne til had og bl.a. drøftet sociale og økonomiske uligheder, gruppepres, misinformation og polarisering af den politiske debat. Målet med dette andet møde var at udvide indsatsområderne for bekæmpelse af had: hvordan det forebygges, og hvordan det kan adresseres. På dette møde arbejdede borgerne med at udvikle mere konkrete idéer. Læs videre for at få et resumé af weekendens højdepunkter!

Nogle vigtige budskaber fra det andet møde

Samtidig med at borgerne påbegyndte deres arbejde, var der gæstetalere og medlemmer af videnudvalget, der kommenterede og rådgav om fremskridtene med arbejdet. Nedenfor er nogle interessante uddrag af deres indlæg.

"I har taget fat på problemet med stor respekt, og I er mødt op med et åbent sind og forskellige synspunkter og livserfaringer."

Richard Kuehnel, direktør for repræsentation og kommunikation i medlemsstaterne i Kommissionen (DG COMM) roste det arbejde, som borgerne havde udført under det første møde. *"De idéer, I er ved at udvikle, vil danne grundlag for arbejdet i den kommende Europa-Kommission og i EU-lovgivningen."* Fra videnskomitéen pegede **Robin Sclafani, direktør for CEJI**, på de udfordringer, som de europæiske institutioner og regeringer står over for i forbindelse med håndteringen af hadforbrydelser. Hun fremhævede den cyklus af forudindtagethed, der førte til forskelsbehandling, trusler og vold, som påvirker lokalsamfund og fremmer systemisk forskelsbehandling inden for tjenesteydelser, boliger og uddannelse.

Bekæmpelse af had gennem et sæt fælles værdier og EU-støtte

Daris Lewis Recio, juridisk og politisk medarbejder i det europæiske netværk for nationale ligestillingsorganer (Equinet), fremhævede de forskellige fremkomster af had i Europa og understregede nødvendigheden af, at EU's tilsyn sikrer, at medlemsstaterne overholder deres forpligtelser mod had. **Jelena Jovanovic, koordinator for den tværpoltiske gruppe om bekæmpelse af racisme og mangfoldighed i Europa-Parlamentet**, opsummerede de fælles historier på tværs af EU's medlemsstater og fremhævede fælles udfordringer og behovet for EU-støtte gennem finansiering, programmer og politikker. Hun understregede betydningen af lokal gennemførelse af EU-lovgivningen og den rolle, som lokale ledere, såsom borgmestere, spiller med hensyn til at fremme europæiske

værdier og forberede sig på fremtidige udfordringer i bekæmpelsen af had på flere niveauer – europæisk, nationalt og lokalt niveau.

"Had overføres fra generation til generation"

Valérie Rosoux, forskningsdirektør ved FNRS og lektor ved Université catholique de Louvain, Belgien, talte om overførslen af had gennem generationer: "*Følelsen "had" overføres næsten intakt, men uden fortællingen.*" Hun skitserede visse skridt, der kan tages på politisk plan, i civilsamfundet og på individuelt plan for at bekæmpe had. "*Det tager tid at omdanne had, men det er altid muligt,*" konkluderede hun.

Drøftelser om forebyggelse af og reaktion på had

I løbet af det andet møde arbejdede borgerne på to vigtige aspekter af emnet had: forebyggelse og indsats. Selv om vi ikke kan redegøre nærmere for alle arbejdsgruppernes drøftelser, kan du her finde de vigtigste bidrag fra videnuvalget, eksterne talere og eksperter fra Europa-Kommissionen. Det første forhold (**håndtering af de samfundsmæssige og kulturelle årsager til had**) vedrører uddannelse, samfundsbevidsthed, borgernes engagement og sociale og økonomiske uligheder. Det andet forhold (bekæmpelse af had i dets forskellige former og sammenhænge) vedrører medier og diskurser, digitale miljøer, offentlig ansvarlighed og retshåndhævelse.

Håndtering af de samfundsmæssige og kulturelle årsager til had

- **Uddannelse, hvad enten den er formel eller uformel, spiller en afgørende rolle med hensyn til at forme samfundsmæssige holdninger til had og fremme et mere inklusivt og forståeligt samfund.**

Borgerne har udpeget uddannelse som et af de vigtigste indsatsområder for at bekæmpe had. **Kuany Kiir Kuany, projektansvarlig i UNESCO's afdeling for globalt medborgerskab og fredsuddannelse,** understregede, at uddannelse rækker ud over klasseværelserne og er en kontinuerlig proces, der er afgørende for personlig udvikling og social samhørighed. Han fremhævede uddannelses politiske karakter og understregede dens rolle med hensyn til at bekæmpe hadefulde tale og mindske sociale uligheder. **Willem Wagenaar, forsker ved Anne Frank Stichting,** fokuserede på den praktiske anvendelse af uddannelse til bekæmpelse af had og henviste til eksemplet med sport og redegjorde nærmere for initiativer til at uddanne fodboldfans om konsekvenserne af hadefulde tale.

Ingrid Bellander Todino, kontorchef, kontoret for politik for grundlæggende rettigheder, Kommissionens Generaldirektorat for Retlige Anliggender og Forbrugere (GD JUST), fortalte om livslang uddannelse: "*Det er grundlæggende i kampen mod had. EU har ingen kompetence på dette område med hensyn til undervisningsplaner. Vi har imidlertid finansieringsmuligheder såsom Erasmus +, som gør det muligt for studerende og fagfolk at udveksle idéer og udvide deres horisont og blive mere åbne.*" **Manos Tsakiris, professor i psykologi, University of London,** påpegede, at læring rækker

ud over traditionel skolegang. En holistisk uddannelse er afgørende for at fremme følelsesmæssige udtryksformer og ikkevoldelig kommunikation.

- **Retfærdighed og engagement for at forebygge samfundsmæssige uoverensstemmelser.**

Federico Faloppa, lingvist fra universitetet i Reading, drøftede dynamikken i hadefuld tale og udpegede fire potentielle roller, som enkeltpersoner kan spille: mål, vidner, gerningsmænd og personer, der er opmærksomme på hadefuld tale. Han slog til lyd for civilsamfundsengagement og genoprettende retfærdighed som et middel til at håndtere og afbøde hadefuld tale. **Juliana Santos Wahlgren, direktør for Det Europæiske Antifattigdomsnetværk**, kædede ligeledes had sammen med sociale og økonomiske uligheder. Hun understregede behovet for retfærdighed i den offentlige politik og en ligelig fordeling af ressourcer for at forhindre samfundsmæssige uoverensstemmelser.

Bekæmpelse af had i dets forskellige former og sammenhænge

- **Udfordringen med anonymitet online: privatlivets fred eller adgang til data?**

Den Europæiske Unions forordning om digitale tjenester, som forklaret af **Menno Cox, sektorchef i GD CONNECT**, er en solid forordning, der er rettet mod meget store onlineplatforme, som håndhæver politikker for gennemsigtighed og bekæmpelse af forskelsbehandling i alle EU's medlemsstater. Forordningen om digitale tjenester kræver risikovurderinger og reaktioner på indhold, der potentielt kan føre til vold eller mentale sundhedsvirkninger, med et stærkt fokus på at opdage og afbøde ulovlig hadefuld tale for at øge brugernes sikkerhed.

Martin Sacleux, politisk medarbejder i Europa-Kommissionens kontor for politik for grundlæggende rettigheder, GD JUST, fremhævede udfordringerne ved at regulere anonymitet på internettet. Ifølge ham indebærer begrebet anonymitet en afvejning af den grundlæggende ret til privatlivets fred og databeskyttelse i henhold til EU-retten. Han understregede det fortsatte behov for en vanskelig balance, navnlig i tilfælde af kriminelle aktiviteter, hvor retshåndhævelse kan kræve adgang til data.

Europa-Kommissionen arbejder på at definere klare regler, der vil klassificere visse onlineaktiviteter som kriminelle for at håndtere de nuancerede udfordringer med digital anonymitet og dens konsekvenser for både privatlivets fred og sikkerhed. **David Marin Abanades, politiinspektør** fra Fuenlabrada i Spanien, understregede vanskelighederne ved at bekæmpe hadforbrydelser, som varierer betydeligt på tværs af forskellige jurisdiktioner. Han understregede behovet for en præcis identifikation af, hvad der udgør en hadforbrydelse i hver medlemsstat.

- **Udfordringen med ytringsfrihed og beskyttelse af ofre**

Margarita S. Ilieva, en uafhængig menneskerettighedsadvokat, drøftede beskyttelsen af ofre og dem, der taler imod had. I lighed med andre bidragydere fremhævede hun betydningen af at afveje ytringsfriheden med behovet for at forebygge systemisk undertrykkelse og hadforbrydelser. Hun opfordrede til forbedret adgang til domstolsprøvelse for ofre, proaktive foranstaltninger mod reviktimering og beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere, herunder advokater, journalister og medlemmer af forskellige organisationer, for at fremme et sikkert og respektfuldt samfund.

- "Jeres arbejde afspejler demokratiernes karakter"

Som konklusion roste **Irina Moozova, vicedirektør for international dimension af politikker vedrørende retlige anliggender, retsstatsprincippet og ligestilling i GD JUST**, deltagernes motivation og engagement, hvilket er afgørende for at omsætte europæiske beslutninger til praktiske tiltag på stedet.

Klik [her](#) for at se optagelsen fra mødet i plenum om søndagen!

Spørgsmål og svar med Jean-Luc (FR)

Hvordan var din onlineweekend?

"Weekenden hjemme gik godt samme med børnene, der spurgte, hvad far lavede. Vi begyndte at se nærmere på emnet, navnlig i diskussionsgrupperne lørdag og søndag morgen. Vi var i stand til at dele vores oprindelige idéer med de andre grupper, så alle fik kendskab til de idéer, der dukkede op i hver gruppe."

Hvordan gik udvekslingerne?

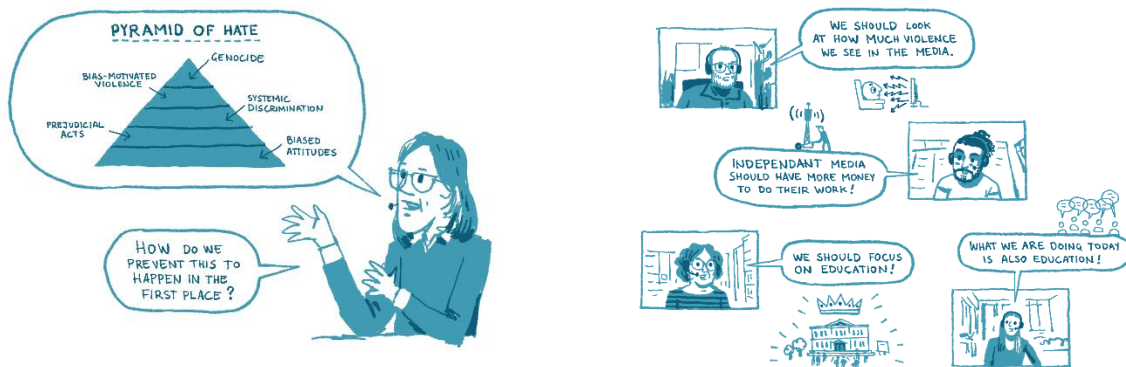
"Stemningen i gruppen var meget imødekommende. Vi drøftede primært emnet uddannelse og udvikling af sociale færdigheder for at styrke følelsesmæssig intelligens, menneskelighed og vores viden om andre kulturer og religion. Fælles værdier er afgørende for at bekæmpe fordomme og stereotyper og bidrage til at definere en mere inklusiv og ønskelig fremtid for alle."

Hvad var højdepunktet i din weekend?

"Dette møde bidrog til at præcisere, i hvilken retning vi bevæger os i forbindelse med de idéer, vi formulerede. Jeg håber, at vores løsninger vil være sammenhængende og kan bruges som input til Europa-Kommissionens arbejde. Der er dog stadig meget arbejde, der skal gøres, før vi kan komme med konkrete, realistiske og gennemførlige endelige anbefalinger, men jeg er sikker og optimistisk for det tredje møde."

Weekenden set fra Sylvains perspektiv

Sylvain Maza er en grafisk facilitator, som registrerer udviklingen i panelets drøftelser visuelt. Nedenfor ses hans indtryk af weekenden i glimt:

Påmindelse: Mål for alle tre møder

- **Første møde, 5.-7. april:** Borgerne udvikler en fælles forståelse af had og anvendelsesområdet for borgerpanelet ved at dele og lytte til eksterne talere, vidnesbyrd og eksperter. Borgerne kortlægger sammen forskellige årsager til og drivkræfter bag had samt potentielle indsatsområder, hvor had i samfundet kan tackles.

- **Andet møde, 26.-28. april:** Med udgangspunkt i første møde udvikler borgerne idéer til, hvordan problemet med had i samfundet kan håndteres, hvilket kan betragtes som udkast til anbefalinger.
- **Tredje møde, 17.-19. maj:** Borgerne afslutter deres finpudsning af idéer og anbefalinger. I sidste ende bliver disse idéer de endelige anbefalinger til Europa-Kommissionen.